

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Ag Saibhriú na Gaeilge in Ardranganna Bunscoileanna Lán-Ghaeilge

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Le nótáil: Dearadh na sleamhnáin seo le haghaidh Eispéireas Foghlama Gairmiúil aghaidh-ar-aghaidh. Ní léirítear ábhar iomlán an lae iontu.

Seisiún 3

Faoi dheireadh an tseisiúin seo, beidh na rannpháirtithe tar éis:

- Cur chuige uile scoile a fhorbairt chun feasacht teanga agus timpeallacht lán-Ghaeilge a chruthú agus a chothú.
- Acmhainní teicneolaíochta a fhiosrú chun tacú le foghlaim agus teagasc na Gaeilge

Ní neart go cur le chéile Pobal na Scoile

Foireann na
Scoile

Tuismitheoirí
na Scoile

Pobal na Scoile

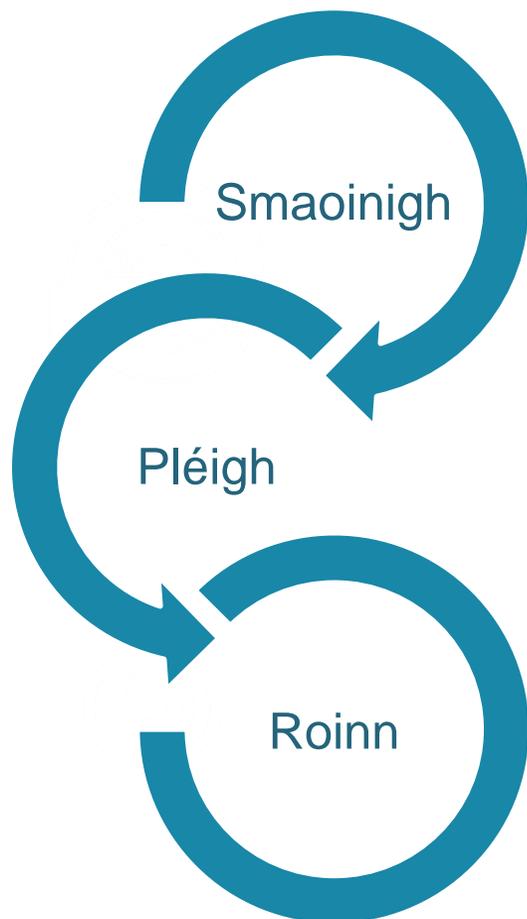
Cuairteoirí
Scoile

Bí
cúramach ar
an urlár!

Tá glaoch
gutháin
duit.

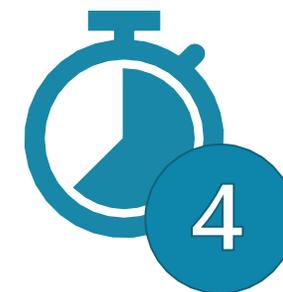
Deis Mhachnaimh

Cad is 'Timpeallacht Dearfach i leith na Gaeilge' ann?

Cad a oibríonn go maith i do scoil?

Cé atá freagrach as timpeallacht dearfach a chruthú agus a chothú?

An Coiste Gaeilge

Ar smaoinigh an scoil ar Choiste Gaeilge a chur le chéile?

Cén tionchar/ról atá ag an gcoiste ar theanga an tsóisialaithe sa scoil?

(Beatha Teanga, 2025, lgh. 21 & 57)

Do Theanga – Do Thuairim! - Daltaí

Rang: _____ Dalta: _____

1= 1 gcónaí   2 = go hiondúil   3= go minic   4= anois is arís   5 = riamh

Ag úsáid na foirmlé thuas, tabhair uimhir do gach ráiteas le do thoil:-

Labhraím Gaeilge leis na páistí sa seomra ranga nuair atá an múinteoir ag éisteacht

Labhraím Gaeilge leis na páistí sa seomra ranga nuair nach bhfuil an múinteoir ag éisteacht

Labhraím Gaeilge leis na páistí sa chlós nuair atá an múinteoir ag éisteacht

Labhraím Gaeilge leis na páistí sa chlós nuair nach bhfuil an múinteoir ag éisteacht

Labhraím Gaeilge leis na múinteoirí

Labhraím Gaeilge leis an bPriomhoide

Mothaim muiníneach ag labhairt as Gaeilge

Mothaim muiníneach ag scríobh as Gaeilge

Mothaim muiníneach ag léamh as Gaeilge

Mothaim níos muiníní ag labhairt as Gaeilge ná Béarla

Bíonn na focail agam atá ag teastáil chun labhairt leis na daltaí eile

Bíonn na focail agam atá ag teastáil chun labhairt leis na daltaí eile agus muid i mbun cluichí spraoi

Ceapaim go bhfuil sé tábhachtach an Ghaeilge a labhairt sa seomra ranga

Ceapaim go bhfuil sé tábhachtach an Ghaeilge a labhairt gach áit sa scoil taobh amuigh den seomra ranga

Is breá liom bheith ag foghlaim ar an ríomhaire trí Ghaeilge

Is breá liom éisteacht le ceol Gaelach

Is breá liom breathnú ar chláir teilifíse agus ar an idirlíon trí Ghaeilge

Labhraím Gaeilge sa bhaile

Labhraím Gaeilge ag spraoi le mo chairde lasmuigh d'amanna scoile

Is breá liom an Ghaeilge

Tá sé spráitúil Gaeilge a labhairt

56 www.gaeiloidchas.ie

An Coiste Gaeilge

Liam Naí. Bheaga
 Holly Naí. Mhóra
 Méadhbh Rang 1
 Ciarán Rang 2
 Sarah Rang 3
 Lisa Rang 4
 Sadhbh Rang 5
 Zara Rang 6

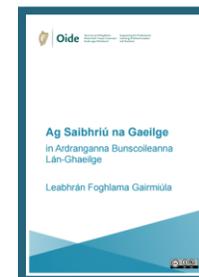

Guth na nDaltaí agus an Coiste Gaeilge

(Beatha Teanga, 2025, lth.21)

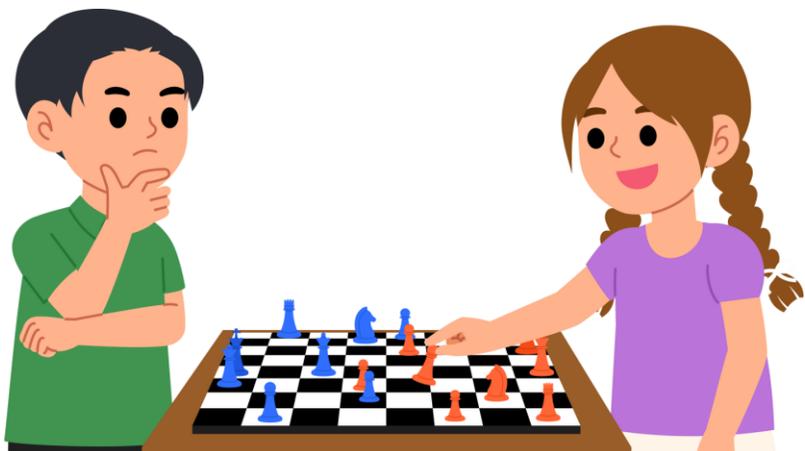
Cén ról atá ag na páistí i do scoil faoi láthair maidir leis an nGaeilge?

Cad iad na féidearthachtaí don scoil leis an gcur chuige seo?

Spreagadh agus Guth na nDaltaí Clubanna Sainspéise

Spreagadh-Club Leabhar

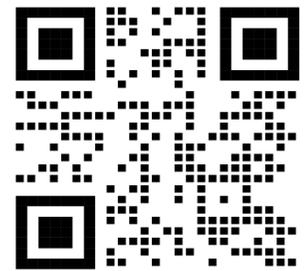

Conas mar a thosaíonn an scéal?	An gcuireann an scéal seo aon scéal eile i gcuimhne duit?	Cad é ábhar an scéil?
Ar thaitin an scéal leat?	An raibh fadhb ar bith le réiteach sa scéal seo?	Cé atá ag insint an scéil?
Ar fhoghlaim tú aon rud nua ón scéal seo ?	Ceisteanna don Club Leabhar	
Cá bhfuil an scéal suite?		
Roghnaigh pictiúr ón scéal. Inis dom faoin bpictiúr sin.	Cé hé/hí an carachtar is fearr leat sa scéal?	Cén seánra len a mbaineann an scéal? Cá bhfios duit? Cén aidhm a bhí ag an údar? Conas mar a chríochnaíonn an scéal?

Club Leabhar ag am Ióin

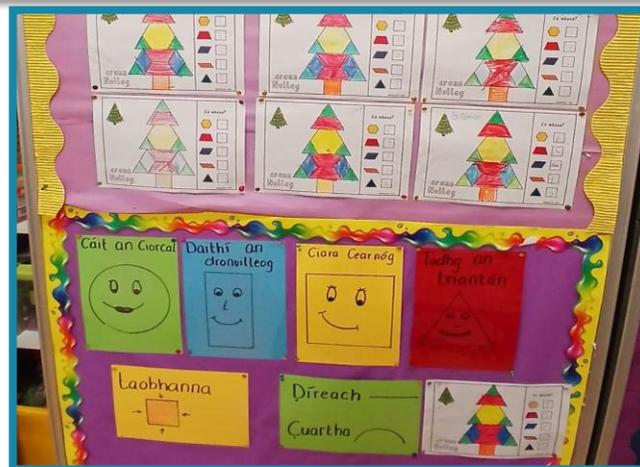
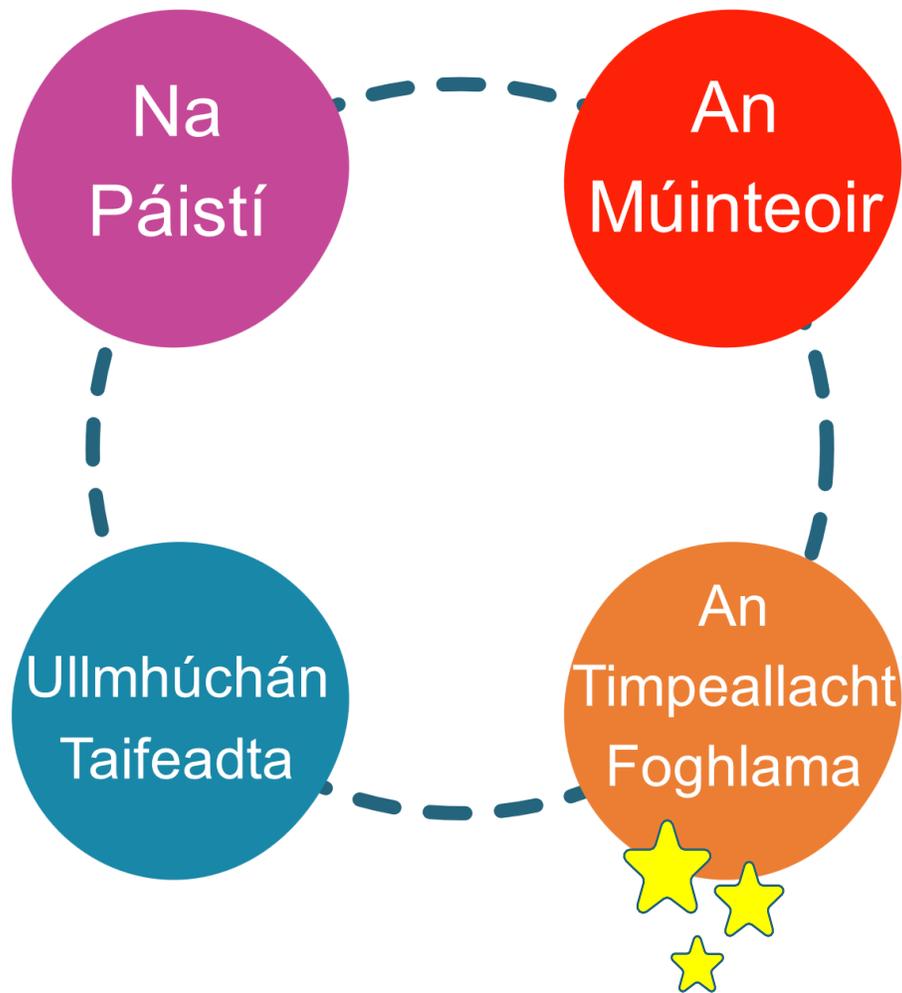
Leag uait agus Léigh

<https://cogg.ie/club-leabhar/>

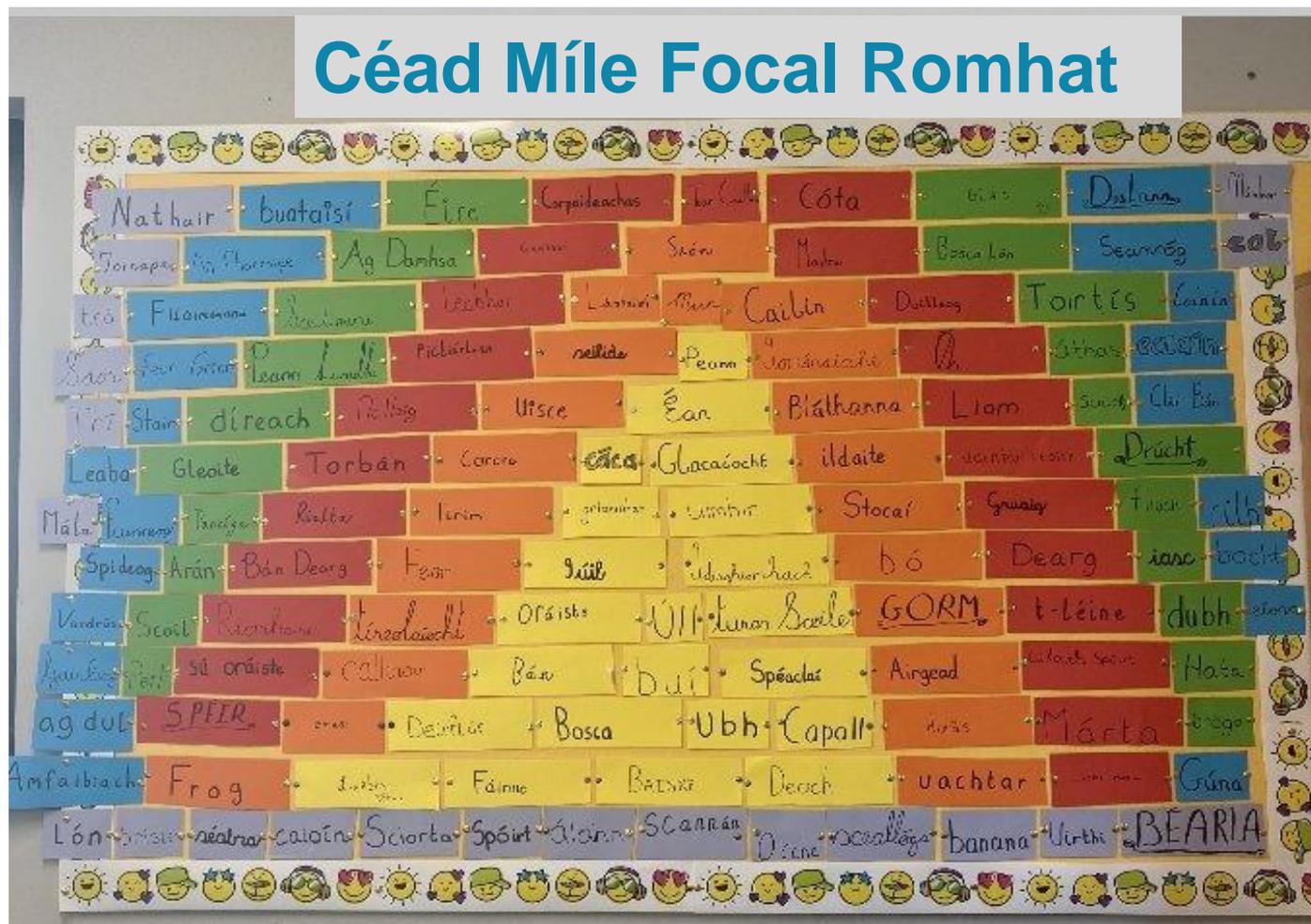
An Timpeallacht Foghlama

An Ghaeilge Mórthimpeall Orainn

Céad Míle Focal Romhat

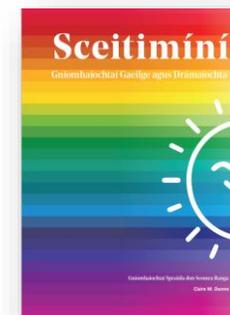
(Sceitimíní, Claire Dunne, lth.7)

Moltaí eile ó Sceitimíní

Sa bhaile

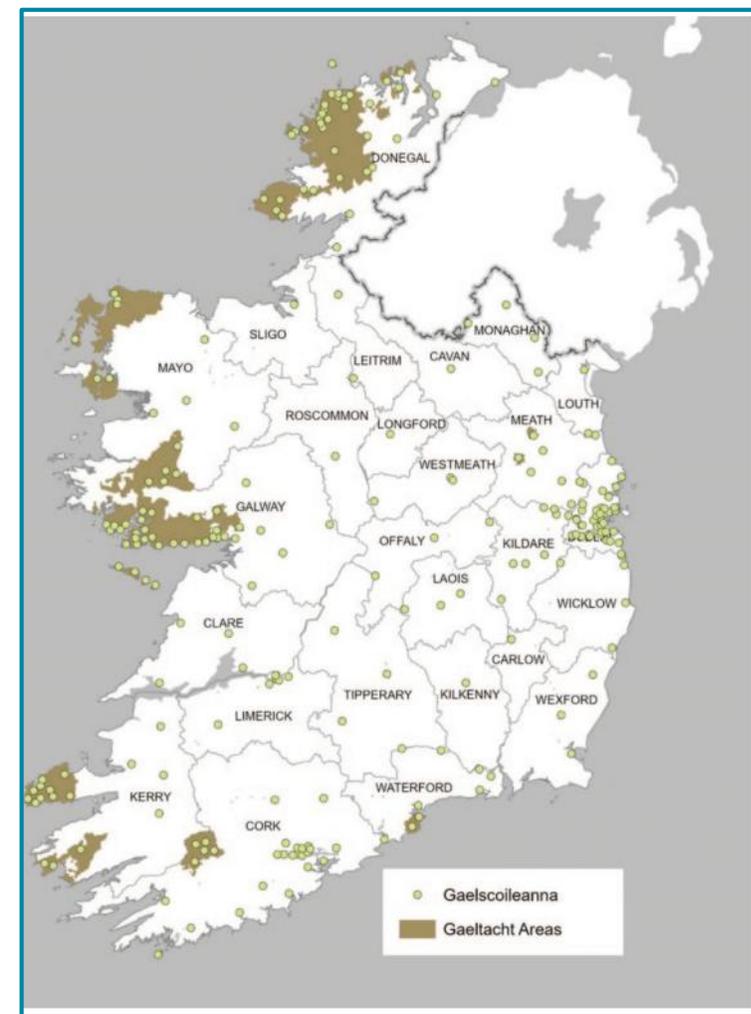
Sa phobal

Limistéir Ghaeltachta

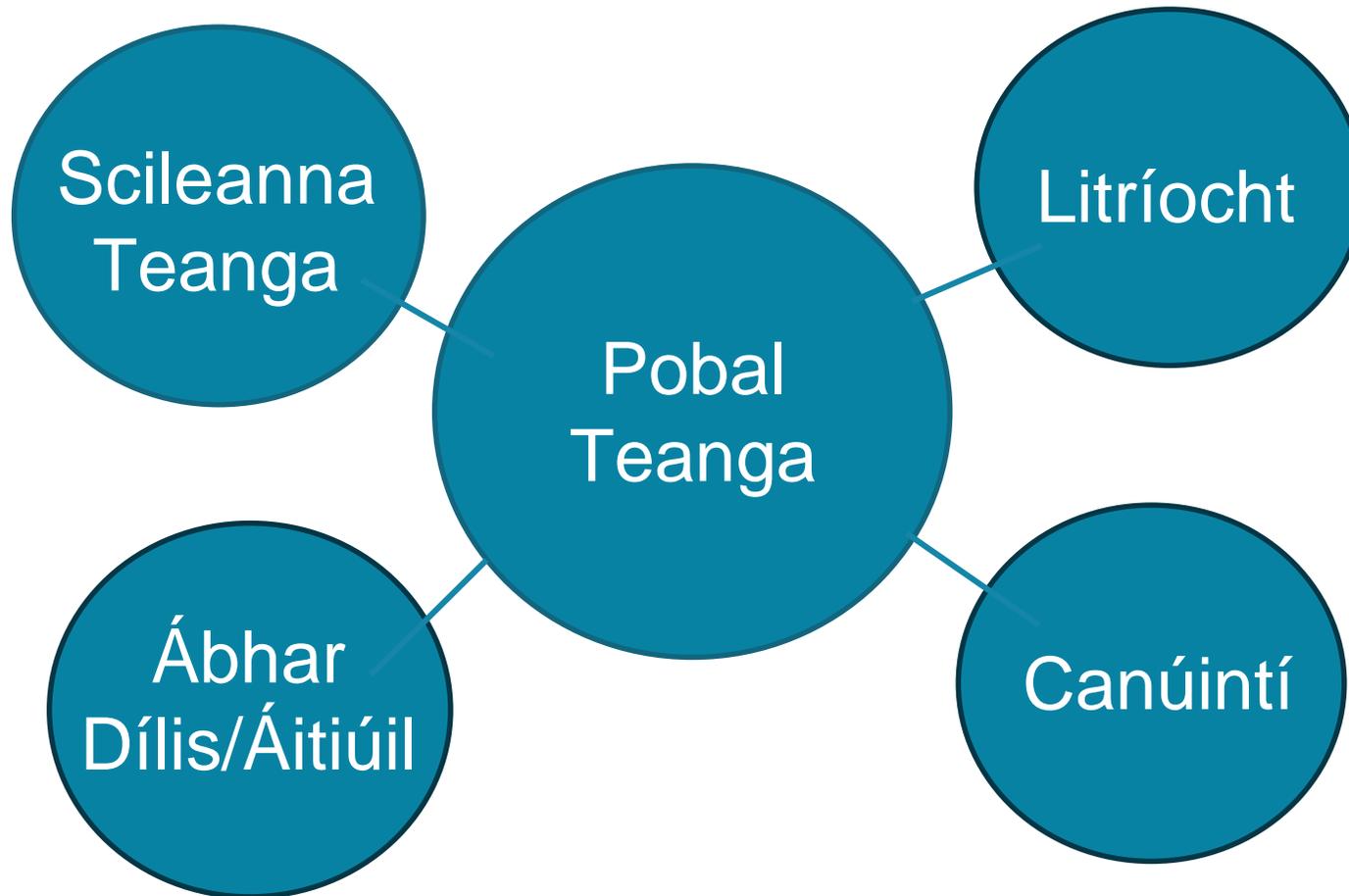
- Cén áit a bhfuil an Ghaeilge in úsáid i gceantar na scoile?
- Cá bhfuil an Ghaeilge le cloisteáil?
- Cad í an ceantar Ghaeltachta is cóngaraí duitse?
- Cad iad na deiseanna a mbíonn ag na daltaí ceangail a chothú le pobal teanga?

Pobal Teanga mar Thúsphointe

Oide

Pobal Teanga agus Ábhar Dílis

Oide

Cad is ábhar dílis ann?

Cén na samplaí eile atá ann?

(Cruthaithe ag Microsoft Copilot, Mí na Samhna 2025)

Samplaí:
Nuachtáin
Foirmeacha
Cláir raidió
Cláir theilifíse
Fógraí sa scoil
Comharthaí bóthair

Canúintí

Clinic an Daingin

Ach a dhochtúir, nílimid críochnaithe agus **neosfadsa** duitse cén fáth,
Tá tinneas boilg orm ó inné. Bhuel, bíonn sé orm **na haon lá**.
Tá loscaidí orm is brúchtaíl is gan trácht ar na broimeannaí,
Is deabhadh orm ón leithreas ar nós capall ráis in Aintree.

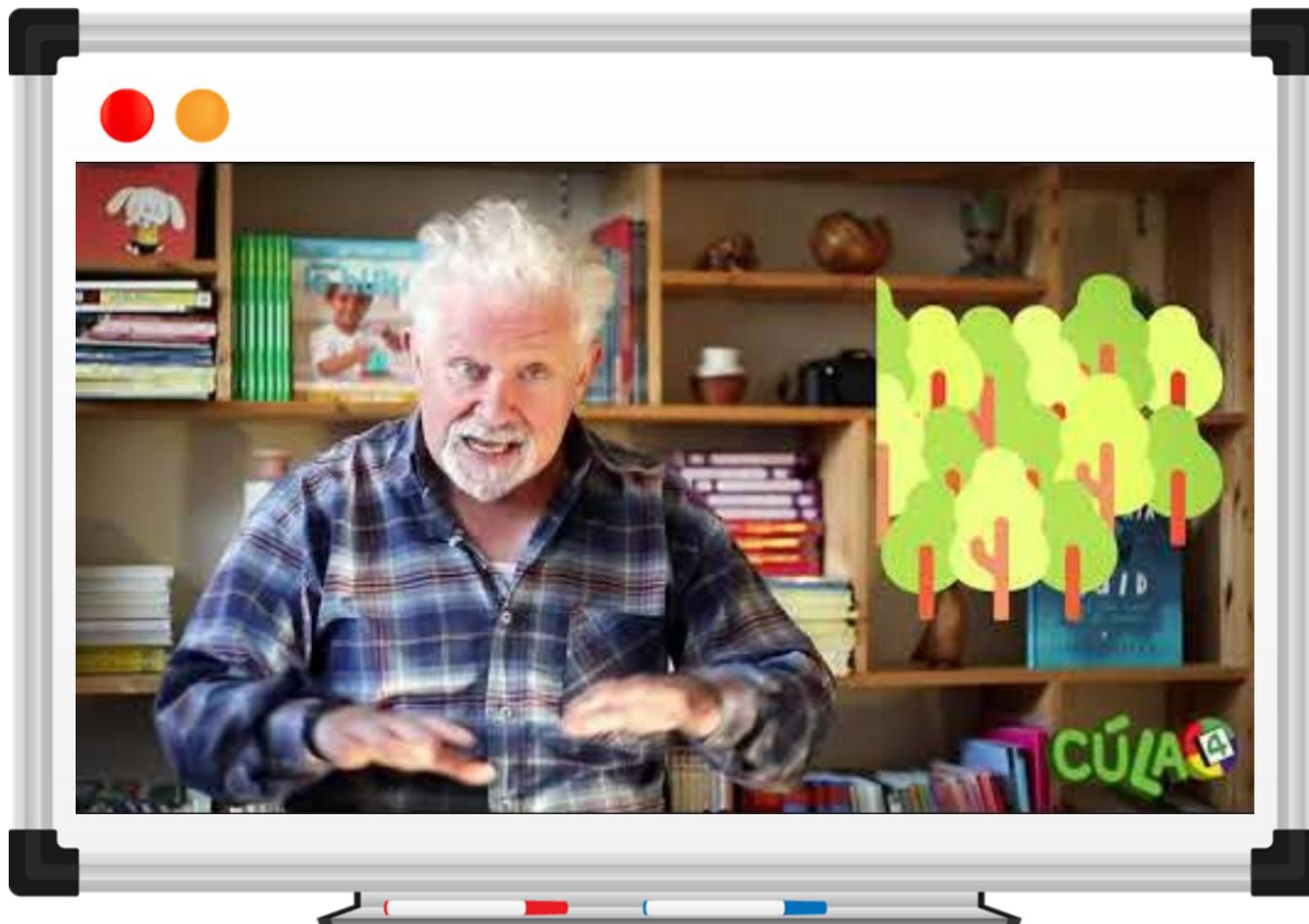
Tá sé sin cloiste agam cheana, is dóigh liom go bhfuil sé ar fad id' cheann,
Má bhí pian id' chois inné, inniu tá sé **id' dhrom**.

Anois caith uait na brainsí breátha seo, **tánn tú** chomh folláin le breac,
Dún an doras ar do shlí amach, lig do dhuine éigin atá breoite teacht isteach.

Logainmneacha

Sampla ó Scoil Bhreandáin, Eachléim

Logainmneacha

baile toghroinn toghroinn

Caisleán an Bharraigh

ginideach: Chaisleán an Bharraigh
ainm deimhnithe (Cad é seo?)
(Gaeilge)

Castlebar

(Béarla)

Is é **Caisleán an Bharraigh**^[1] (i mBéarla, **Castlebar**) príomhbhaile **Chontae Mhaigh Eo**, agus é suite i lár an chontae. Tá daonra timpeall 10,000 ann. Tá abhainn bheag a shruthaíonn tríd an mbaile.

Stair [cuir in eagar | athraigh foinse]

Leath an baile timpeall chaisleáin *de Barra* san 11ú haois, agus cuireadh garastún Sasanach ann níos déanaí. Leanann beairic míleata sa bhaile

Logainmneacha

baile fearainn

Páirc an Tobair

ginideach: **Pháirc an Tobair**
ainm neamhdheimhnithe (*Cad é seo?*)
(*Gaeilge*)

Wellpark

(*Béarla*)

Ceannlitreacha

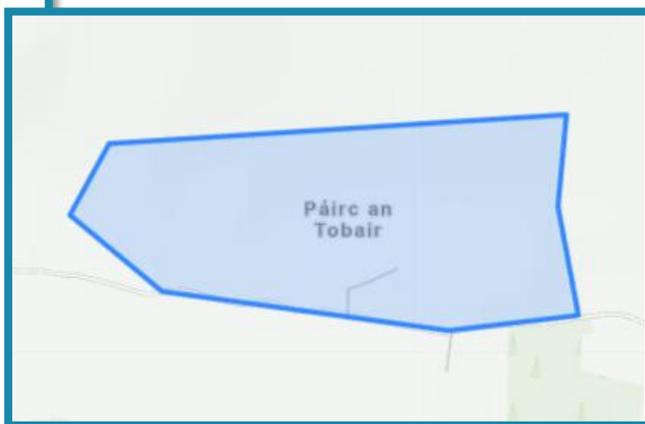
Gluais

páirc

BÉARLA field

tobar

BÉARLA well

Gaillimh

83 languages

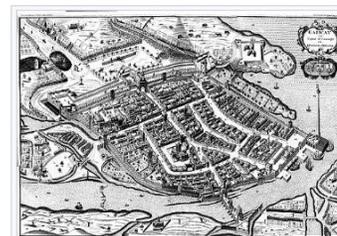
Alt Plé Léigh Cuir in eagar Cuir foinsé in eagar Féach ar stair Uirlisí

Cathair in iarthar na hÉireann is ea **Gaillimh**^[1] (fuaimniú). Is í Gaillimh príomhbhaile Chontae na Gaillimhe. De réir cuntais Ruaidhrí Uí Fhlaithbheartaigh, tagann ainm an bhaile ó Abhainn na Gaillimhe.

Gaillimh

Galway (en)

Gaillimh (ga)

Léarscáil ó 1651.

Stair

[
cuir in eagar
|
athraigh foinsé
]

Príomhalt:

Stair na Gaillimhe

Is

Deis Mhachnaimh - Caith Cuimhní

- Cad iad na bealaí atá agat chun leas a bhaint as an ábhar dílis i do sheomra ranga faoi láthair?
- Cén tionchar atá aige ar fhoghlaim nó eispéiris na scoláirí?
- Abair amach é agus tú ag caitheamh na liathróide!

(Cruthaithe ag Microsoft Copilot, Mí na Samhna 2025)

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht

A
Cad atá **ar eolas** agam
cheana

U
An t-eolas atá **uaim**

F
Rudaí nua atá **foghlamtha**
agam

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht

Google Lens

foclóir.ie

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht Foghlaim TG4

Foghlaim **TG4**

Bunleibhéal   Meánleibhéal   Ardleibhéal

											
Baile	Gaeilge	Nuacht Cúla4	Matamaitic	OSPS	Eolaíocht	Tíreolaíocht	Stair	Ealaín	Corpoideachas	Bia & Folláine	Ceol, Rannta & Amhráin

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht LéighAnois.com

LéighAnois.com

Cén chuid d'Éirinn ina gcónaíonn tú?

Léigh Anois.com

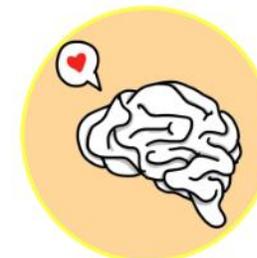
Cad é ba mhaith leatsa a léamh inniu?

Alt Nuachta?

Leabhar?

Faoin Fholláine?

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht An Tairseach

Baile Cé Muid Acmhainní Eile Pobail Chleachtais Ar Líne Naisc Úsáideacha

Cuardaigh...

Acmhainní Bunscoile Acmhainní Iar-bhunscoile

Roghnaigh Leibhéal Roghnaigh Ábhar Téigh

Bain triail as focal nó frása faoi leith, m.s. bia, iolrú, stair...

Baile | Mo Chuid Acmhainní | Cúinne na gCluicí

Cluicí

Meaitseáil Cluiche Cuardaigh Focal Cluiche Focal In Easnamh Cluiche Abairt Mheasctha

Cluiche Ilrogha Tráth na gCeist Cluiche Sortála Cluiche Luaschárta Cluiche Ceann Corr

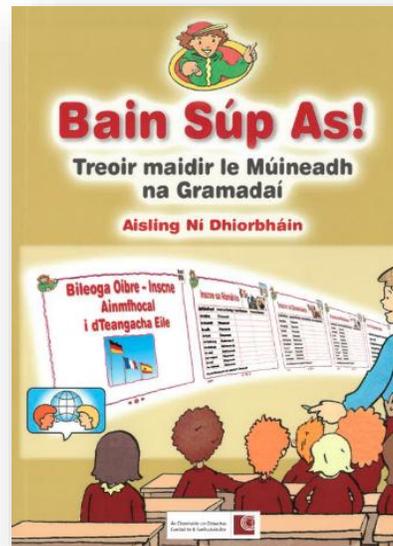

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht Bain Súp As!

Ciallaíonn Cur Chuige Ionduchtach Foghlama go dtiocfaidh na foghlaimeoirí ar rialacha agus ar phatrúin na teanga iad féin agus iad ag déanamh anailíse ar an ionchur teanga.

(Bain Súp As, 2014, lth.2021)

- 1 Tabhairt Faoi Deara
- 2 Ionchur/Tuiscint
- 3 Cleachtadh
- 4 Úsáid

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht

An Teicneolaíocht mar Thacaíocht

A
Cad atá **ar eolas** agam cheana

U
An t-eolas atá **uaim**

F
Rudaí nua atá **foghlamtha** agam

Ról an Mhúinteora

Oide

Cén ról atá ag na múinteoirí chun saibhreas agus cruinneas na bpáistí a fhorbairt?

(Beatha Teanga, 2025)

(Cruthaithe ag Microsoft Copilot, Mí na Samhna 2025)

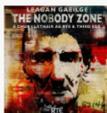
Podchraoltaí Gaeilge

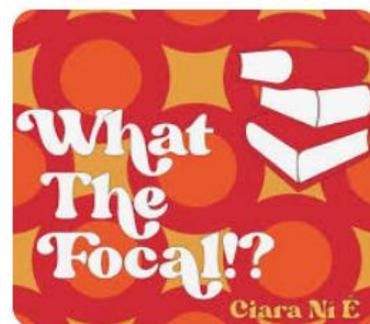
Oide

Leagan Gaeilge de The Nobody Zone

I ndomhan dearmadta an Underground i Londain, éiríonn le hÉireannach gan dídean scata daoine a mharú, gan aird ar bith air, ná ar a chuireanna. Seo fíorscéal coiriúil, sraith sé heagrán ar fad, ó RTÉ in Éirinn agus Third Ear sa Danmhairg. Is i gcomhar le RTÉ Raidió na Gaeltachta atá an leagan dátheangach seo léirithe.

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Club Leabhar

Leabhar mhí Feabhra 2025

Bí páirteach sa phlé ar an leabhar seo:

FEABHRA 2025

Caithréim agus Tóir

Eithne Ní Ghallchobhair

Caithréim agus Tóir – Cnuasacht filíochta le hEithne Ní Ghallchobhair.

Gluais don leabhar

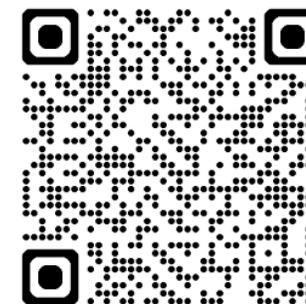
Sliocht ón leabhar

* Ar fáil do bhaill chláraithe amháin

Cá gceannóidh mé an leabhar seo

[Ceannaigh an leabhar ar líne ar Siopa.ie](#)

Club leabhar.com

Leabhar mhí Feabhra 2025

An mhí seo, labhair Seán Ó Catháin leis an scríbhneoir, craoltóir agus bailitheoir béadoidis Aedín Ní Thiarnaigh, chomh maith le Ailbe van der Heide, atá ag obair i gCnuasach Bhéaloideas Éireann, UCD faoin leabhar 'Caithréim agus Tóir' le hEithne Ní Ghallchobhair.

ClubLeabhar.com
Caithréim agus Tóir - Leabhar mhí Feabhra 2025 | February's Book of the Month 2025

SOUND CLOUD
 Share

[Privacy policy](#)

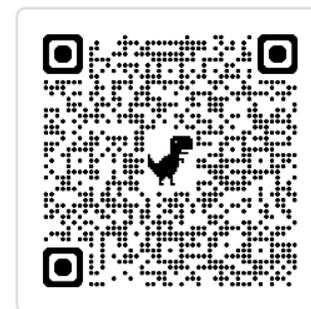
▶ 199

Scannáin

FRÉAMHACHA
FIDIL GHORM
TARRAC
RÓISE & FRANK
AN CAILÍN CIÚIN
FOSCADH
ARRAUGHT
FINKY

<https://www.cine4.ie/ga/scanna-in-leirithe>

Plé agus Machnamh

Conas a bhféadfaimis na páistí a spreagadh le Gaeilge a úsáid?

Cad iad na straitéisí molta chun saibhreas agus cruinneas a spreagadh?

‘Beir leat’-Roghnaigh rud amháin a bhféadfá a úsáid i do rang/scoil féin.

3

2

1

